

Handläggare
Johanna Löfvenius
Telefon: 0850824054**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd
2022-08-25

Om krisberedskap för funktionsnedsatta

- Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Nämnden beslutade den 21 april 2022 att skicka en skrivelse från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ om krisberedskap för funktionsnedsatta, till förvaltningen för beredning. Partierna lyfter i skrivelsen att det finns en stor oro bland personer som lever med funktionsnedsättningar över hur krisberedskapen ser ut för dem och vill att förvaltningen svarar på ett antal frågor gällande krisberedskapen för personer som lever med funktionsnedsättning.

Förvaltningens arbete med krisberedskap utgår, i enlighet med vad som anges i stadens säkerhetsprogram samt relevant lagstiftning, från en planering för att förebygga störningar i förvaltningens samhällsviktiga verksamheter samt hur dessa ska kunna upprätthållas om en störning trots allt inträffar. Förvaltningen har arbetat intensivt med dessa frågor under våren och planerar och rustar för en god beredskap. För de som får sina insatser, i form av exempelvis assistans eller hemtjänst, från ett privat företag ligger ansvaret för krisberedskapen primärt hos utföraren. Förvaltningen behöver dock ta höjd och planera för att kunna hantera en situation där de kan behöva kliva in istället för de privata utförarna, om de av någon anledning inte skulle klara av sitt uppdrag. Detta görs inom ramen för arbetet med kontinuitetsplanering.

Bakgrund

Nämnden beslutade den 21 april 2022 att skicka en skrivelse från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ om krisberedskap för funktionsnedsatta, till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I och med kriget i Ukraina har frågan om krisberedskap aktualiserats. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ lyfter i skrivelsen att det finns en stor oro bland personer som lever med funktionsnedsättningar över hur krisberedskapen ser ut för dem. De upplever, enligt skrivelsen, att det är väldigt svårt att få information från staden och stadsdelsförvaltningarnas medborgarservice.

Mot bakgrund av detta ges stadsdelsförvaltningen i uppdrag att svara på:

1. Hur ser krisberedskapen ut för personer som lever med funktionsnedsättning som har en insats från kommunen?
2. Hur ser krisberedskapen ut för personer som lever med funktionsnedsättning som inte har någon insats från kommunen?
3. Känner förvaltningen till de personer som bor i Skärholmen och som lever med funktionsnedsättning men inte har någon insats från kommunen?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom samordnings- och kommunikationsstaben.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kommunernas uppgifter på krisberedskapsområdet utgår från lagen (2006:544) och förordningen (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Syftet är att minska sårbarheten i verksamheten och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Krisberedskap handlar alltså dels om att förebygga störningar i sin verksamhet, dels om att kunna hantera händelser som ändå inträffar.

Stockholms stads säkerhetsprogram slår fast de övergripande målen för stadens säkerhetsarbete och ligger till grund för hur stadens alla verksamheter planerar, genomför och utvecklar sitt säkerhetsarbete. Programmet beskriver hur arbetet ska genomföras och följas upp och anger vilka särskilda fokusområden staden har för säkerhetsarbetet under programperioden. För åren 2020-2023 är fokusområdena krisberedskap, civilt försvar, säkerhetsskydd och informationssäkerhet, förebygga olyckor samt hot och våld mot anställda. För stadsdelsnämnderna omfattar krisberedskapsarbetet framför allt ett systematiskt arbete med risk- och sårbarhetsanalyser samt att ha en plan och organisation för krisledning som utbildas och övas regelbundet. Viktiga delar i det övergripande säkerhetsarbetet omfattar löpande omvärldsbevakning, kommunikation samt geografiskt områdesansvar.

I regeringens totalförsvarsproposition 2021-2025¹ tydliggörs att den enskilde individen ska ha beredskap för att klara sin egen försörjning och omsorg under en vecka utan stöd från det offentliga. Den enskilda individens ansvar är viktigt, inte bara för den egna tryggheten och säkerheten, utan även för att solidariskt ta ansvar för att de som bäst behöver hjälp från det offentliga vid en allvarlig händelse kan få den hjälpen. Regeringen bedömer att vid en allvarlig samhällsstörning eller höjd beredskap och ytterst krig behöver medborgarnas förväntningar på samhällets service vara avsevärt lägre än under normala förhållanden i fredstid. Regeringen anser att enskilda individer som inte har ett omedelbart hjälpbehov vid en allvarlig händelse och som har förutsättningar och resurser att klara sig själva bör kunna ta ansvar för den egna försörjningen under en veckas tid och i solidaritet och samarbete med andra bistå varandra i den utsträckning det är möjligt.

Hur ser krisberedskapen ut för personer som lever med funktionsnedsättning som har en insats från kommunen?

Förvaltningens arbete med krisberedskap utgår, i enlighet med vad som anges i stadens säkerhetsprogram samt relevant lagstiftning, ifrån en planering för att förebygga störningar i förvaltningens samhällsviktiga verksamheter samt hur dessa ska kunna upprätthållas om en störning trots allt inträffar. På LSS-området handlar det bland annat om att säkerställa att LSS-boenden, boendestöd, hemtjänst och personlig assistans kan fungera även vid exempelvis elbortfall eller kommunikationsstörningar. Förvaltningen har arbetat intensivt med dessa frågor under våren och planerar och rustar för en god beredskap.

Hur ser krisberedskapen ut för personer som lever med funktionsnedsättning som inte har någon insats från kommunen?

Som nämnts ovan omfattar stadsdelsnämndernas ansvar på krisberedskapsområdet i första hand de egna verksamheterna. För de som får sina insatser, i form av exempelvis assistans eller hemtjänst, från ett privat företag ligger ansvaret för krisberedskapen primärt hos utföraren. Förvaltningen har dock det yttersta ansvaret för att säkerställa att en individ får den insats den har rätt till, vilket kan innebära att förvaltningen behöver kliva in om utföraren av någon anledning inte skulle klara av sitt uppdrag. Det gäller såväl för de insatser som utgår ifrån de stadsövergripande avtal som social- och äldreförvaltningen ansvarar för, de individavtal som förvaltningen själva tecknar samt avtal om personlig assistans. Detta innebär att förvaltningen i sitt arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshantering behöver ta höjd och

planera för att kunna hantera en situation där de kan behöva kliva in istället för de privata utförarna.

Därutöver ligger det, som nämnts ovan, ett ansvar på varje individ att ha en egen hemberedskap. Detta har bland annat kommunicerats, genom ett utskick till samtliga hushåll, av foldern ” Om krisen eller kriget kommer” av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) 2018. Förvaltningen arbetar löpande, genom medborgarservice men även övriga verksamheter som möter Skärholmsbor, med att tydliggöra och förklara vikten av att ha en hemberedskap.

Känner förvaltningen till de personer som bor i Skärholmen och som lever med funktionsnedsättning men inte har någon insats från kommunen?

Förvaltningen känner inte till att det finns någon sådan sammanställning och för inte något register över personer i stadsdelsnämndsområdet som lever med funktionsnedsättning.

Patrik Åhnberg

Stadsdelsdirektör

Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Johanna Löfvenius
Johanna
Löfvenius

Chef, kommunikations- och
samordningsstaben
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse; Om krisberedskap för funktionsnedsatta

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2022-06-29
Johanna Löfvenius, Chef, samordnings- och kommunikationsstaben	2022-06-28